

Acta Juris Stetinensis

2023, nr 2 (vol. 43), 233–237
ISSN (print) 2083-4373 ISSN (online) 2545-3181
DOI: 10.18276/ais.2023.43-15

Karolina Słotwińska

mgr

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Szczecińskiego

e-mail: karolina.slotwinska@usz.edu.pl

ORCID: 0000-0003-0735-6299

OPEN ACCESS

Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Sytuacja obywateli niepełnosprawnych w Polsce i na świecie z perspektywy różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego”

Szczecin, 20–21 października 2022 roku

W dniach 20–21 października 2022 r. w Szczecinie odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Sytuacja obywateli niepełnosprawnych w Polsce i na świecie z perspektywy różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego”. Jest to kolejna ogólnopolska konferencja naukowa z zakresu inkluzji społecznej osób z niepełnosprawnościami organizowana przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego. Konferencja została zorganizowana w ramach projektu „Uniwersyteckie Centrum Wiedzy o Dostępności w Szczecinie”, finansowanego z grantu przyznanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (POWR.03.05.00-00-CW03/20). Celem konferencji było zwrócenie uwagi na szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami we współczesnym świecie, a także ocena współczesnych rozwiązań zaistniałych w praktyce problemów oraz próba wypracowania kompleksowego modelu ochrony praw tych osób, w ramach postulatów *de lege ferenda*. Konferencja w swym merytorycznym zakresie obejmowała zagadnienia zarówno o charakterze systemowym, jak i szczegółowym, przynależnym naukom prawnym, medycznym, pedagogicznym czy socjologicznym. W konferencji

uczestniczyli przedstawiciele polskich środowisk akademickich reprezentujący 19 ośrodków akademickich, którzy wygłosili 46 referatów.

Konferencję otworzyła dr hab. prof. US Renata Podgórzeńska, Prorektor ds. Kształcenia Uniwersytetu Szczecińskiego, odnosząc się do aktualności podejmowanych tematów i ich roli w budowaniu społeczeństwa opartego na inkluzji społecznej. Następnie głos zabrała dr hab. prof. US Ewelina Cała-Wacinkiewicz, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego, dziękując gościom za przybycie oraz wprowadzając w tematykę Konferencji.

Konferencja składała się z sześciu paneli odbywających się w trakcie dwudniowych obrad. Jeden z paneli odbywał się w formule zdalnej.

Pierwszy panel rozpoczynający obrady dotyczył zagadnień wstępnych i wprowadził uczestników w problematykę sytuacji prawnej osób z niepełnosprawnością oraz ich funkcjonowania w społeczeństwie. Panel rozpoczęła dr hab. prof. US Agnieszka Bień-Kacała (US), która przedstawiła *Ochronę praw jednostki w konstytucjonalizmie neoliberalnym*. Następnie wystąpienie zatytułowane *Polityka społeczna względem osób z niepełnosprawnościami – stan obecny i perspektywy rozwoju* wygłosiła dr hab. prof. UEK Magdalena Małecka-Łyszczek (UEK). W dalszej kolejności dr hab. prof. US Irena Ramik-Mażewska (US), przedstawiła *Współczesne determinanty jakości życia osób z niepełnosprawnością*. Następnie swój referat *Prawo w świadomości osób z niepełnosprawnością intelektualną* wygłosiła prof. dr hab. Teresa Żółkowska (US). Ostatnim wystąpieniem w pierwszym panelu mgr Jakub Baranowski (US) przybliżył uczestnikom społeczny wymiar funkcjonowania Sali Symulacji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego w wystąpieniu zatytułowanym *Wpływ nowych technologii na postrzeganie niepełnosprawności – przykład Sali Symulacji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego*.

Panel drugi dotyczył prawnych uwarunkowań dostępności i rozpoczął się wystąpieniem prof. dra hab. Jerzego Menkesa (SGH) zatytułowanym *Zdolność do czynności prawnej osoby z niepełnosprawnością z perspektywy prawa międzynarodowego*. Następnie głos zabrał prof. dr hab. Tadeusz Gadkowski (UAM), który wraz z Panią Marią Momot (UAM) oraz Panią Adrianną Szczygieł (UAM) przedstawił *Ubezpieczeniowanie osób z niepełnosprawnościami – perspektywa polska i europejska*. Następnie wystąpienie zatytułowane *Cywilnoprawna sytuacja osób starszych z niepełnosprawnościami wieku starczego* wygłosiła dr hab. prof. UG, Małgorzata Balwicka-Szczyrba (UG). W dalszej kolejności dr Katarzyna Malinowska-Woźniak (US) zaprezentowała *Cywilnoprawne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne niemające pełnej zdolności do czynności prawnych*. Następnie dr Iwona Warchoł (UTH w Radomiu) przedstawiła *Instytucje pomocy społecznej w Polsce dla osób z niepełnosprawnościami*. Dr hab. prof. KUL Tomasz Sienkiewicz przybliżył uczestnikom *Administracyjnoprawny wymiar konfliktu*

wartości w rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych pomiędzy potrzebą likwidacji barier architektonicznych a obowiązkiem ochrony zabytków nieruchomych. Następnie dr Ewa Kowalewska (US) wraz z mgr Dominiką Wróblewską (US) przedstawiły *Preferencje podatkowe dla osób niepełnosprawnych*. Dr Radosław Zych wprowadził w temat *Sytuacji osób z niepełnosprawnościami w świetle sprawozdań PKW i raportów międzynarodowych obserwacji*. Na zakończenie panelu głos zabrał mgr Piotr Zielonka (US), który wygłosił referat *Dostępność wymiaru sprawiedliwości dla osób ze szczególnymi potrzebami* (referat powstał we współautorstwie z dr Adrianą Tomczyk (US)).

Równocześnie z drugim panelem odbywał się panel trzeci poświęcony poza-prawnym uwarunkowaniom dostępności. Panel rozpoczęła dr hab. prof. UZ Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk (UZ), przedstawiając *Społeczno-edukacyjny wymiar ubóstwa osób z niepełnosprawnościami*. Następnie dr Katarzyna Wojciechowska oraz mgr Sylwia Trafna-Jurkiewicz (Klinika Psychiatrii w Toruniu – Oddział Kliniczny Psychiatrii Młodzieży) przybliżyły *Sytuację małych dzieci w kryzysie psychicznym po pandemii z perspektywy Kliniki Psychiatrii w Toruniu*. Dr Joanna Buława-Halasz (US) wygłosiła referat zatytułowany *Dorośła osoba z zaburzeniem ze spektrum autyzmu jako obywatel niewidzialny*. Dr Barbara Superson (UP) przedstawiła wyniki badań dotyczące *Społecznej percepcji niepełnosprawności w Burundi (Afryka Wschodnia)*. W dalszej kolejności dr Anna Wiczorek-Szymańska (US) przedstawiła *Zarządzanie niepełnosprawnością jako element strategii różnorodności – przegląd wybranych praktyk we współczesnych organizacjach*. Następnie mgr Małgorzata Rusiłowicz (Szkoła Podstawowa w Białostoczku) przedstawiła referat zatytułowany *Osoby z niepełnosprawnością w szkole – integracja w teorii i praktyce polskiej*. Wystąpienie zatytułowane *Studenci niepełnosprawni w Polsce – inkluzja czy iluzja* zaprezentowali dr hab. Marcin Garbat (UZ) oraz dr Katarzyna Kochan (UZ). Dr Anna Bieganowska-Skóra (UMCS) przybliżyła uczestnikom modele ujęcia niepełnosprawności w wystąpieniu zatytułowanym *Nie tylko społeczny. Modele niepełnosprawności w kontekście dostępności*. Dr Katarzyna Skalska (UPH w Siedlcach) przedstawiła referat *Czego nie rozwiązuje projektowanie uniwersalne? Pedagogiczna refleksja nad rzeczywistością społeczną*. Panel zakończyło wystąpienie mgra Pawła Robaka (KUL) zatytułowane *Projektowanie uniwersalne w szkolnictwie wyższym – edukowanie czy kreowanie?*

Pierwszy dzień obrad zakończył panel czwarty, podczas którego odbyła się sesja komunikatów, która składała się z następujących wystąpień: mgr Inga Mikee (PFRON Oddział Zachodniopomorski) *Postulowane rozwiązania systemowe ułatwiające rehabilitację zawodową i społeczną osób z niepełnosprawnościami*, mgr Marta Hylewska (UJ) *Zasada równości i zakazu dyskryminacji w kontekście osób chorych na cukrzycę*.

Drugi dzień konferencji rozpoczął się panelem piątym – *Niepełnosprawność a prawo międzynarodowe*. Panel rozpoczęła dr hab. prof. US Anna Kosińska (US) z wystąpieniem zatytułowanym *Potrzeba szczególnej ochrony migrantów z niepełnosprawnościami – propozycja nowych instytucji gwarancji praw podstawowych*. Następnie dr Grzegorz Tutak (KUL) przedstawił wystąpienie *Rola organizacji pozarządowych w procesie integracji cudzoziemców z niepełnosprawnościami ze społeczeństwem*. W dalszej kolejności dr Ilona Topa (UŚ) przedstawiła wystąpienie *Prawo międzynarodowe wobec pozbawienia wolności osób z niepełnosprawnościami*. Dr Agnieszka Wedeł – Domaradzka (UKW w Bydgoszczy) przedstawiła *Prawa dziecka z niepełnosprawnością a piecza instytucjonalna – rozważania z perspektywy międzynarodowej*. Dr Zuzanna Kulińska-Kępa (UW) wygłosiła referat zatytułowany *Kosmos dla osób z niepełnosprawnością – perspektywa prawnomiędzynarodowa*. Następnie dr hab. Katarzyna Małysa-Sulińska (UJ) oraz dr hab. prof. US Przemysław Kledzik przedstawił referat *System świadczeń dla opiekunów osób niepełnosprawnych. Rzeczywistość a oczekiwanie*. Po krótkiej przerwie dr Maciej Domański (UW, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości) wprowadził uczestników w wystąpienie zatytułowane *Wzorcowa implementacja art. 12 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych w prawie peruwiańskim?* Następnie dr Ewa Milczarek (US) wygłosiła referat *Prawo dostępu osób niepełnosprawnych do technologii*. Mgr Michał Beer przedstawił *Prawo dostępu osób niepełnosprawnych do dziedzictwa kultury*. Z kolei dr hab. Iwona Wrońska (UwB) przedstawiła uczestnikom *Prawa osób z niepełnosprawnościami w Estonii z perspektywy Komitetu Praw Osób Niepełnosprawnych*. Na zakończenie panelu dr Łukasz Orylski (Fundacja Centrum Praw Osób Niepełnosprawnych) wygłosił referat *Czy asystencja w Polsce jest osobista? Analiza krajowych rozwiązań w zakresie AOOD w świetle praktyki oraz Komentarza Generalnego numer 5 do Konwencji Praw ON*.

Równocześnie z piątym panelem odbywał się panel szósty – sesja zdalna, który prowadzony był w formule hybrydowej. Panel rozpoczęło wystąpienie dra hab. prof. UP Czesława Kłaka (UP, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury) zatytułowane *Niepełnosprawny pokrzywdzony w polskim procesie karnym*. Prof. dr hab. Jacek Sobczak (AEH) wygłosił wystąpienie zatytułowane *Mobilność, równość szans i integracja osób niepełnosprawnych w systemie prawnym Unii Europejskiej*. Następnie dr hab. prof. UW Ksenia Kakareko (UW) przedstawiła *Dostęp do opublikowanych utworów osób niewidomych, słabowidzących oraz osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiającymi zapoznawanie się z drukiem w świetle Traktatu z Marrakeszu i rozwiązań normatywnych UE*. Dr Agnieszka Kunnert-Diallo (Polska Grupa Lotnicza S.A.) wygłosiła referat zatytułowany *Ochrona prawna osób niepełnosprawnych w lotniczych przewozach międzynarodowych*. W dalszej kolejności dr hab. prof. AWF Joanna Sobiecka (AWF) oraz dr hab. prof. AWF Anna Zwierzchowska (AWF)

przedstawiły *Socjodemograficzny profil polskich paraolimpijczyków i jego ewolucja oraz uwarunkowania prawne w latach 1972–2021*. Dr Anna Drabarz (UwB) przedstawiła wystąpienie *Disability legal studies w Polsce – o perspektywach rozwoju nowej subdyscypliny w naukach prawnych*. Następnie dr Małgorzata Kun-Buczko (UwB) wygłosiła referat *Praktyczne aspekty ochrony osób niepełnosprawnych w konfliktach zbrojnych na przykładzie wojny w Ukrainie*. Na zakończenie panelu mgr Jakub Zwierzchowski przedstawił referat zatytułowany *Integracja polskich środowisk sportowych a ustawa o sporcie*. Oba panele odbywające się drugiego dnia zakończyła dyskusja.

Podsumowania obrad dokonał dr hab. prof. US Wojciech Staszewski, kierownik projektu Uniwersyteckie Centrum Wiedzy o Dostępności w Szczecinie, który podziękował uczestnikom za ciekawą wymianę myśli na temat sytuacji osób z niepełnosprawnościami w Polsce i współczesnym świecie. Przedstawione podczas konferencji referaty zostaną opublikowane.

CYTOWANIE

Słotwińska K., Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Sytuacja obywateli niepełnosprawnych w Polsce i na świecie z perspektywy różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego”, Szczecin, 20–21 października 2022 roku, „Acta Iuris Stetinensis” 2023, nr 2 (vol. 43), 233–237, DOI: 10.18276/ais.2023.43-15.